Swietenia macrophylla King

มะฮอกกานีใบใหญ่

MELIACEAE

ไม้ต้น ขนาดใหญ่ สูง 15-25 เมตร ขนาดทรงพุ่ม 6-10 เมตร ผลัดใบ ทรงกระบอก ค่อนข้างแน่น ลำต้นเปลาตรง เปลือกต้นสีน้ำตาลหรือเทาอมดำ แตกเป็นร่องตามแนวยาวและหลุดล่อนเป็นแผ่น ใบ ใบประกอบแบบขนนกปลายคู่ เรียงเวียนสลับ แกนกลางใบประกอบยาว 20-50 เซนติเมตร ใบย่อย 3-8 คู่ เรียงตรงข้าม รูปรี แกมรูปขอบขนาน กว้าง 2.5-6 เซนติเมตร ยาว 6-15 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบเบี้ยว ขอบใบเป็นคลื่น แผ่นใบบางแต่ค่อนข้างเหนียวและย่นเป็นลอน สีเขียวเข้มเป็นมัน ดอก สีเหลืองอมเขียว มีกลิ่นหอม ออกเป็นช่อ แบบช่อแยกแขนง ที่ซอกใบใกล้ปลายกิ่ง ช่อดอกตั้งยาว 10-15 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 5 กลีบ สีเขียวอ่อน โคนเชื่อมติดกัน กลีบดอก 5 กลีบ รูปช้อนปลายมน ติดอยู่กับหลอดเกสรตัวผู้ โดยโคนกลีบเชื่อมติดกัน เกสรเพศผู้ 8-10 อัน เชื่อมติดกันเป็นหลอด เส้นผ่านศูนย์กลางดอก 0.7-1.2 เซนติเมตร ออกดอกเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ผล ผลแห้งแตก รูปไข่ กว้าง 6-9 เซนติเมตร ยาว 14-18 เซนติเมตร เปลือกหนา สีน้ำตาลอมเหลือง เมื่อสุกมีสีน้ำตาลอมเทา แตกจากโคน เป็น 5 พู เมล็ดเป็นแผ่น มีปีกรูปรียาวปลาย ปีกบางสีน้ำตาลหลายเมล็ด ติดผลเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด พบปลูกอยู่ทั่วไป

ข้อมูลอ้างอิง:http://www.thaikasetsart.com

ภาพประกอบ:https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/Special-Pages/plant-detail.aspx?id=3150

มังคาก

Cynometra malaccensis Meeuwen

FABACEAE

ไม้ต้น สูงได้ถึง 40 เมตร เรือนยอดแน่น กิ่งใหญ่ชูชัน ลำต้นเป็นร่องที่โคน ต้นอายุมากมีพูพอนสูงชันคล้ายแผ่นกระดาน เปลือกสีเทาอ่อนถึงสีน้ำตาลอมเทา เรียบหรือเป็นแอ่งตื้น มีช่องอากาศกลมเล็ก เปลือกในสีน้ำตาลอ่อนถึงสีส้มหรือสีออกชมพู มีจุดเล็กๆ หรือเป็นลาย มีเสี้ยนแน่น ใบ ยาว 12-30 เซนติเมตร ใบประกอบขนนก ยอดคู่ ใบย่อย 2-3 คู่ ออกตรงข้าม กว้าง 2-3.5 เซนติเมตร ยาว 4-11 เซนติเมตร คู่บนใหญ่กว่าเล็กน้อย รูปไข่แคบถึงขอบขนาน ปลายเรียว แหลมสั้น ยอดมีแอ่ง โคนเบี้ยว ตาใบยาวรูปโคน มีเกล็ด ยาว 5-10 เซนติเมตร ออกห้อยเป็นพู่ ใบแก่เนื้อคล้ายหนัง สีเขียวเข้มด้านบน เกลี้ยงหรือเกือบเกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นกลางใบไม่เยื้องออกจากกลางใบชัด (ใกล้กับขอบใบตอนบน) เส้นใบ5-7 คู่ ก้านใบย่อยสั้นมาก ใบแต่ละคู่ห่างกัน 5 เซนติเมตร กิ่งคดไปมา โค้งสลับซ้ายขวาในแต่ละใบ ดอก ยาว 1.2 เซนติเมตร สีขาว กลิ่นหอมมาก สมบูรณ์เพศหรือเป็นดอกเพศผู้ ออกเป็นช่อแน่น ยาว 2-3 เซนติเมตร ตามซอกใบ ตอนเป็นตาดอกมีใบประดับเป็นเกล็ดสีน้ำตาลทองหุ้มอยู่ ก้านดอกยาว 4-8 มิลลิเมตร มีขนละเอียด กลีบเลี้ยง 4 กลีบ ยาว 3-4 มิลลิเมตร ค่อยๆ โค้ง กลีบดอก 4 กลีบ ยาว 2-4 มิลลิเมตร ทั้งหมดเห็นไม่ชัดเท่ากลีบเลี้ยง รูปแถบ เกลี้ยง เกสรเพศผู้มี 10 อัน แยกกัน ยาว 3-6 มิลลิเมตร (ถึง10 มิลลิเมตร ในดอกเพศผู้) รังไข่มีขนเส้นไหม มีก้านยาว 1-1.5 มิลลิเมตร ก้านเกสรเพศเมียติดเบี้ยว ยาว 0.5-3 มิลลิเมตร ผลกว้าง 4 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร กลมถึงรูปไข่หรือรูปไข่กลับกว้าง ที่ปลายคล้ายมีจะงอยสั้น มักเบี้ยวเล็กน้อย แบนเมื่อยังอ่อน (หนา 5 มิลลิเมตร) ย่นเล็กน้อย แต่ไม่เป็นปุ่ม มีขนเป็นขุยสีน้ำตาลเมื่อยังอ่อน แล้วเกลี้ยงเปลือกหนา เมล็ด 1 เมล็ด (พบบ่อยไม่มีเมล็ด) พบทั่วไปในป่าดิบสูงได้ถึง 600 เมตร ในภาคใต้ยกเว้นจังหวัดชุมพร

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โซมอน พินดา สิทธิสุนทร ก่องกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ – พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2559. 792 หน้า
ภาพประกอบ : http://www.plantsofasia.com/index/cynometra_malaccensis/0-469

มังตาน(ทะโล้)

Schima wallichii (DC.) Korth.

THEACEAE

ไม้ต้นไม่ผลัดใบ สูง 5-35 เมตร เรือนยอดแน่นลำต้นทรงกระบอกตรง ไม่มีพูพอน เปลือก สีน้ำตาลแดงถึงน้ำตาลอมเทาเข้ม หรือออกดำ แตกเป็นร่องลึกหรือเป็นชิ้นรูปสามเหลี่ยม เปลือกในสีชมพูถึงแดงเข้ม มีเส้นใยแน่น ใบกว้าง 2.6 เซนติเมตร ยาว 7-15 เซนติเมตร พบน้อยกว้างได้ถึง 8 เซนติเมตร ยาวได้ถึง 24 เซนติเมตร ออกเวียนสลับมักห้อยลง รูปไข่ถึงขอบขนานแกมรีหรือใบหอก ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคนแหลมถึงทู่หรือพบน้อยโคนกลม ขอบเรียบหรือจักเป็นซี่ฟันทู่โดยเฉพาะ 1/3 ทางด้านบนบางทีเป็นซี่ฟันชัด ยอดอ่อนสีออกชมพู มีขนเส้นไหมสีเงินแน่น ใบแก่เนื้อคล้ายหนังบาง สีเขียวเข้มเป็นมันและเกลี้ยงด้านบน ด้านล่างสีเขียวอ่อนกว่าหรือสีออกเทาเป็นนวล เกลี้ยง หรือมีขนเส้นไหมบนเส้นใบด้านล่าง ใบแก่ร่วงขณะที่ยังมีสีเขียว ไม่เปลี่ยนเป็นสีเหลืองหรือสีแดงบนต้น เส้นกลางใบมักจมด้านบน เส้นใบ 7-11 คู่ แบนหรือนูนเล็กน้อยด้านบน ก้านใบยาว 1-3 เซนติเมตร เล็กเรียว แบนหรือเป็นปีกแคบมักมีสีออกแดงแต้ม ดอก ยาว 3.5-6 เซนติเมตร บานเด่นสีขาว พบน้อยที่มีสีออกชมพูแต้มใกล้โคน ออกเดี่ยวหรือเป็นช่อที่ง่ามใบใกล้ปลายกิ่ง ก้านดอกยาว 1.5-4 เซนติเมตร เล็กเรียว ปลายหนาขึ้นเล็กน้อย กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ค่อนข้างไม่เท่ากัน ยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร รูปไข่กลับกว้างหรือกลม โคนเชื่อมกันสั้นๆ ติดทนในผล กลีบดอก 5 กลีบ ยาว 1.8-2.5 มิลลิเมตร รูปไข่หรือกลมเป็นไข่ กลีบนอกโค้งและใหญ่กว่ากลีบอื่นเล็กน้อย เกสรเพศผู้จำนวนมาก สีเหลืองสดหรือส้ม เชื่อมติดที่โคนของกลีบดอก ร่วงพร้อมกันทั้งหมด รังไข่ยาวมี 5 ช่อง มีขนเส้นไหม ก้านเกสรเพศเมียมี 1 ก้าน ยาวได้ถึง 8 มิลลิเมตร มียอดเกสรเพศเมียเล็กเป็นปุ่ม 3-5 ปุ่ม ผลยาว 1.5-3 เซนติเมตร ทรงกลม หรือกว้างมากกว่าสูงเล็กน้อย เมื่ออ่อนมีขนเส้นไหม แล้วเริ่มแข็งและแตกออกเป็น 5 ส่วน เมล็ดรูปไตจำนวนมาก ล้อมรอบด้วยปีกแคบ พบทั่วไปหลายถิ่นที่อยู่ ทั้งในป่ารุ่นและป่าเดิม ตั้งแต่ระดับทะเลสูงถึงยอดเขาสูง Schim wallichil เป็นพืชที่มีการแปรผันสูงมาก เคยแยกออกได้ถึง 15-30 ชนิด แต่ได้รวมเข้า เป็นชนิดเดียว คือ S.wallichil แล้ว

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไซมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Glochidion wallichianum Muell. Arg.

มันปู (มันปลาใบใหญ่)

PHYLLANTHACEAE

ไม้ต้นเล็ก สูงได้ถึง 15 เมตร บางทีโคนต้นมีพูพอน เปลือก สีน้ำตาลอมเทาถึงน้ำตาลเข้ม แตกเป็นร่องละเอียด เปลือกใน สีน้ำตาลแดง ใบ กว้าง 2.5-5 เซนติเมตร ยาว 5-16 เซนติเมตร รูปไข่ถึงรีหรือขอบขนาน มักโค้งเล็กน้อย ปลายแหลมถึงเรียว กว้างแหลม โคนรูปลิ่ม เบี้ยว ขอบใบแบน ยอดอ่อนมีขนหยาบ ใบแก่เนื้อคล้ายหนังแข็ง สีเขียวชุ่นด้านบน สีเขียวอมเหลือง หรือเทาออกม่วง มีขนนุ่มสีออกเทาเป็นแผ่นแน่นด้านล่าง ใบแก่เนื้อคล้ายกระดาษ สีเขียวเข้มและเกลี้ยงด้านบน (มีขนเล็กน้อยบนเส้นกลางใบ) สีเขียวอ่อนและมีขนละเอียดอย่างน้อยบนเส้นใบ ใบแก่จัดสีเหลืองออกแดงเล็กน้อย เส้นใบ 10-11 คู่ จาง แบนด้านบน เส้นใบย่อยเป็นขั้นบันได ก้านใบยาว 3-5 เซนติเมตร หูใบยาวประมาณ 1.2 มิลลิเมตร รูปสามเหลี่ยม แข็งมาก ร่วงเร็ว ดอก สีขาวหรือครีม มักมีสีเขียวอ่อนแซม ออกเป็นช่อไม่มีก้าน มีดอกเพศผู้ได้ถึง 7 ดอก ดอกเพศเมียมีสองสามดอก หรือมีได้ถึง 15 ดอก โดยไม่มีดอกเพศผู้ ดอกเพศผู้ขนาดประมาณ 3.5 มิลลิเมตร ก้านดอกยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 6 กลีบ แยกกัน กลีบชั้นนอกกว้างประมาณ 0.8 มิลลิเมตร ยาว 1.7-2.4 มิลลิเมตร กลีบชั้นในเล็กกว่าเล็กน้อย รูปรีถึงไข่กลับ ปลายคล้ายเป็นหมวก แท่งเกสรเพศผู้ยาวประมาณ 1.2 มิลลิเมตร มีอับเรณู 3 อัน ดอกเพศเมียขนาดประมาณ 2.2 มิลลิเมตร ก้านดอกยาว 0.5 มิลลิเมตร (ถึง 4 มิลลิเมตร ในผล) กลีบเลี้ยง 6 กลีบ แยกกัน กลีบนอกกว้าง 0.4-0.7 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร กลีบในเล็กกว่า รูปไข่ รังไข่ขนาด 0.8 มิลลิเมตร มี 3 ช่อง ยอดเกสรเพศเมียขนาด 1-1.4 มิลลิเมตร เชื่อมกัน 3/4 เป็นรูปกระบอง ปลายพู่ ผล กว้าง ประมาณ 3 เซนติเมตร ยาวประมาณ 6 เซนติเมตร ก้านผลเล็กเรียว ยาว 6-8 เซนติเมตร มีแถบแดงและขาว สุกสีแดงแบนทั้งสองด้าน (กว้างมากกว่าสูง) ปลายเป็นแอ่ง มีก้านเกสรเพศเมียเล็กแหลม เป็นพูลึก 5-6 พู ผนังบาง อ่อนมีขนแก่เกลี้ยง เมล็ดขนาดประมาณ 2.4 มิลลิเมตร พบกระจายถึงพบมาก เป็นแห่งๆ ขึ้นที่โล่งหรือใกล้น้ำในป่าดิบที่ถูกทำลาย สูงได้ถึง 500 เมตร พบน้อยในที่ว่างของป่าดิบ บางทีบนเขาหินปูน จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง สตูล สงขลา นราธิวาส

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไซมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

มันหมู

Strombosia javanica Blume

OLACACEAE

ไม้ต้น ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 24 เมตร เรือนยอดรูปกรวยแคบ กิ่งห้อย ลำต้นเป็นปุ่ม กิ่งสีน้ำตาล เข้มเป็นมัน เมื่ออ่อนคดไปมา ชัด ไม่มีหนาม เปลือก สีครีมถึงเทาออกชมพู เรียบหรือแตกตื้นตามแนวตั้ง เปลือกในสีออกชมพู มีน้ำเลี้ยงใส ใบ กว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 12-18 เซนติเมตร ออกสลับแผ่แบนบนกิ่ง รูปขอบขนานแกมรี ปลายเรียวแหลม โคนทู่ถึงกลมหรือกึ่งรูปหัวใจ สีเขียวเป็นมันด้านบน เกลี้ยงทั้งสองด้าน ไม่มีจุดโปร่งแสงหรือตุ่มเล็กๆ เส้นใบ 5-7 คู่ เส้นใบคู่หนึ่งโค้งแหลม ชัดและนูนเล็กน้อยทั้งสองด้าน เส้นใบย่อยคล้ายขั้นบันได เห็นได้โดยเฉพาะด้านล่าง ก้านใบยาว 1.5-2 เซนติเมตร ปลายกึ่งบวม ไม่มีหูใบ ดอก ขนาดประมาณ 1 เซนติเมตร สีเขียวอ่อน ออกเป็นช่อกระจุกสั้น มี 3-7 ดอก ที่ง่ามใบ มีหลายดอกในแต่ละง่ามใบ มีก้านช่อดอก ยาว 5-10 เซนติเมตร ก้านดอกยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงรูปจาน มี 4-5 มุม กลีบดอกแยก 5(4) กลีบ ขนาด 7-10 มิลลิเมตร แนบกันเป็นรูประฆัง ปลายกางถึงโค้งกลับ เกลี้ยงด้านนอกมีขนแน่นด้านในโดยเฉพาะ ตรงคอดอก เกสรเพศผู้มี 5(4) อัน ติดที่คอกลีบดอก ก้านชูอับเรณูแบน ปลายมีขน อับเรณู 2 ช่อง รังไข่กึ่งใต้วงกลีบ รูปโคนเป็น 5 ร่อง บางส่วนมีจานฐานดอกมีเนื้อบางสีส้มหุ้มอยู่ ก้านเกสรเพศเมียโผล่พ้นกลีบดอกเล็กน้อย มียอดเกสรเพศเมียเป็นพูเล็กๆ 5 พู ผลกว้าง 1.5-2 เซนติเมตร ยาว 2-3 เซนติเมตร ทรงรูปไข่กลับ ปลายแบนหรือเป็นแอ่งเล็กน้อย หุ้มด้วยจานฐานดอกที่ขยายใหญ่ขึ้นเกือบมิด ปลายมีก้านเกสรเพศเมียแหลมแข็งติดอยู่ โคนเรียวเป็นก้าน ยาว 2 เซนติเมตร พบในภาคใต้

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไซมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพดอก : https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/Special-Pages/plant-detail.aspx?id=3148

ภาพใบ/ผล : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

มันหมูแดง

Anacolosa griffithii Mast.

OLACACEAE

ไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็ก ใบ เป็นใบเดี่ยว รูปใบหอกแกมขอบขนาน ขนาดประมาณ 7.5x2.7 เซนติเมตร ปลายใบสอบเรียว ทู่ และมักม้วน โค้งขึ้นไปด้านหลังใบ เนื้อใบหนา คล้ายแผ่นหนัง ท้องใบสีนวล เส้นกลางใบนูนเด่นชัดด้านท้องใบ เส้นแขนงใบไม่เด่นชัด มี 3-6 คู่ ก้านใบยาวประมาณ 6 มิลลิเมตร ดอก ออกเป็นช่อแบบกระจุก (cyme) ก้านช่อสั้นหรือไม่มี ก้านดอกย่อยเรียวเล็ก สั้น เกลี้ยง วงกลีบเลี้ยง ลักษณะเหมือนถ้วย เกลี้ยง ผล เป็นแบบเมล็ดเดียวแข็ง รูปไข่ เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.8-1 เซนติเมตร มีส่วนของกลีบเลี้ยงติดคาอยู่ ส่วนปลายเป็นรอยบุ๋ม ผลอ่อนสีเขียวเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและสีแดงหรือสีม่วงเมื่อสุก

ข้อมูลอ้างอิง : ไม่ทราบที่มา

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

มันหมูใบเล็ก

Strombosia ceylanica Gardner

OLACACEAE

ไม้ต้น ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 24 เมตร เรือนยอดรูปกรวยแคบ กิ่งห้อย ลำต้นเป็นปุ่ม กิ่งสีน้ำตาลเข้มเป็นมัน เมื่ออ่อนคดไปมา ชัด ไม่มีหนาม เปลือก สีครีมถึงเทาออกชมพู เรียบหรือแตกตื้นตามแนวตั้ง เปลือกในสีออกชมพู มีน้ำเลี้ยงใส ใบ กว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 12-18 เซนติเมตร ออกสลับแผ่แบนบนกิ่ง รูปขอบขนานแกมรีปลายเรียวแหลม โคนทู่ถึงกลมหรือกึ่งรูปหัวใจ สีเขียวเป็นมันด้านบน เกลี้ยงทั้งสองด้าน ใบมีปุ่มเล็กและตุ่มเล็กโปร่งแสง (เห็นได้เมื่อส่องกับแสงจัดๆ) เส้นใบ 5-7 คู่ เส้นใบคู่หนึ่งโค้งแหลม ชัดและนูนเล็กน้อยทั้งสองด้าน เส้นใบย่อยคล้ายขั้นบันไดจางมาก เห็นได้โดยเฉพาะด้านล่าง ก้านใบยาว 1.5-2 เซนติเมตร ปลายกึ่งบวม ไม่มีหูใบ ดอก ขนาดประมาณ 5 มิลลิเมตร สีเขียวอ่อน ออกเป็นช่อแน่น ที่ง่ามใบ มีหลายดอก ในแต่ละง่ามใบไม่มีก้านช่อ กลีบดอกยาว 3-5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงรูปจาน มี 4-5 มุม กลีบดอกแยก 5(4) กลีบ ขนาด 7-10 มิลลิเมตร แนบกันเป็นรูประฆัง ปลายกางถึงโค้งกลับ เกลี้ยงด้านนอก มีขนแน่นด้านในโดยเฉพาะตรงคอดอก เกสรเพศผู้ มี 5(4) อัน ติดที่คอกลีบดอก ก้านชูอับเรณูแบน ปลายมีขนอับเรณู 2 ช่อง รังไข่กึ่งใต้วงกลีบ รูปโคนเป็น 5 ร่อง บางส่วนมีจานฐานดอกมีเนื้อบางสีส้มหุ้มอยู่ ก้านเกสรเพศเมียไม่ชัด ผล กว้าง 1.5-2 เซนติเมตร ยาว 2-3 เซนติเมตร คล้ายลูกแพร์ถึงกลม ปลายกลม พบในภาคตะวันออกเฉียงใต้ น่าจะพบในภาคใต้

ข้อมูลอ้างอิง :-การ์ดเนอร์, ไซมอนไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z). กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561.880 หน้า.
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี https://indiabiodiversity.org/species/show/18490

มินตอง

Alseodaphne cf. Obovata

LAURACEAE

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แหลใบใหญ่

Phoebe grandis (Nees) Merr.

LAURACEAE

ไม้ต้นขนาดกลาง สูงได้ถึง 21 เมตร เรือนยอดรูปทรงกระบอกแน่น เปลือก สีน้ำตาลอมเทาอ่อนถึงน้ำตาลอมเหลืองเข้ม ขรุขระ ลอกเป็นแผ่นบางคล้ายกระดาษ เปลือกในสีน้ำตาลเข้ม กลิ่นหอมแรง กิ่งอ่อนและใบมีขนละเอียด ใบ กว้าง 3.5-15 เซนติเมตร ยาว 12.5- 32 เซนติเมตร ออกสลับเวียนรอบกิ่ง มักออกดกที่ใกล้ปลายกิ่ง รูปไข่กลับถึงใบหอกกลับ ปลายทู่หรือเรียวแหลมสั้น โคนแคบ เนื้อคล้ายหนังบาง เกลี้ยงหรือมีขน น้อยมาก มีนวลด้านล่าง เส้นกลางใบเป็นร่องถึงค่อนข้างแบนด้านบน เส้นใบ 9-12 คู่ มักเชื่อมเป็นวงใกล้ขอบเส้นใบ ย่อยคล้ายเส้นบันได จางด้านบน ชัดด้านล่าง ก้านใบยาว 1.2-5 เซนติเมตร ดอก ยาวประมาณ 7 มิลลิเมตร สีน้ำตาลออกเหลือง ออกเป็นแขนง ยาว 10-28 เซนติเมตร รวมก้านช่อยาวประมาณ 2/3 ของความยาวทั้งหมด มีขนละเอียดสีเขียวแล้วเปลี่ยนเป็นสีแดงในผล ผล กว้างได้ถึง 0.8 เซนติเมตร ยาวได้ถึง 1.5 เซนติเมตร รูปรี ปลายทู่ สีเขียวอมน้ำเงินถึงดำแกมม่วง ก้านแดงเข้ม อยู่บนกลีบรวมที่ขยายใหญ่ขึ้นเล็กน้อย พบที่จังหวัดชุมพร พังงา ปัตตานี

ข้อมูลอ้างอิง :ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร ก่องกานดา ชยาฤต ไม้ป่าภาคใต้ – พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2559. 792 หน้า: ภาพประกอบ
ภาพประกอบ: http://www.npic-surat.com/web/index.php/2013-07-23-06-43-31/m-o-p-r/lauraceae-/132-lauraceae?showall=1

Hunteria zeylanica (Retz.) Gardner ex Thwaites

มูกเขา

APOCYNACEAE

ไม้ต้น ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 20 เมตร เรือนยอดค่อนข้างแน่นและแตกกิ่งไม่เป็นระเบียบ เปลือกสีน้ำตาลอมเทาหรือน้ำตาลอมเหลือง เกลี้ยงหรือมีรอยแตกเล็กๆ มีช่องอากาศตามแนวรอบขนาดใหญ่ เปลือกในสีครีมหรือสีน้ำตาลอมเหลือง มียางใส ใบ รูปรีแคบหรือรูปขอบขนาน กว้าง 2.5-6 เซนติเมตร ยาว 7-18 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม โคนสอบหรืออาจกลม ขอบเป็นคลื่นหรือค่อนข้างโค้งกลับ ใบแก่สีเขียวอ่อนหรือเขียวอมเหลือง เนื้อบางคล้ายหนังเกลี้ยง เส้นใบบาง มี (14) 20-30 คู่ ตรงเป็นมุมฉากกับเส้นกลางใบ ไปเชื่อมกันห่างจากขอบใบประมาณ 2 มิลลิเมตร เป็นเส้นขอบใบ ก้านใบยาว 0.7-1.3 เซนติเมตร มีปลอกคล้ายหูใบระหว่างคู่ใบ ดอกสีขาวหรือขาวอมเขียว ออกเป็นช่อที่ปลายกิ่งหรือที่ง่ามใบบนๆ ช่อดอกยาว 2-5 เซนติเมตร แกนช่อเกลี้ยง ก้านดอกย่อยยาว 2-4 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงยาว 1-2 มิลลิเมตร รูปไข่เกลี้ยง กลีบดอกรูปคล้ายดอกเข็ม หลอดกลีบเรียว ยาว 6-12 มิลลิเมตร พองออกใกล้ปลายรอบๆ เกสรเพศผู้ด้านนอกเกลี้ยง ด้านในมีขนที่ตอนบนของหลอดกลีบ พูกลีบยาว 2-8 มิลลิเมตร เรียงซ้อนไปทางซ้าย เกสรเพศผู้ติดที่ใกล้ปลายหลอด ไม่โผล่พ้นหลอดกลีบ ก้านเกสรเพศผู้ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร อับเรณูไม่เชื่อมติดกับปลายยอดเกสรเพศเมียรังไข่ ขนาดประมาณ 1 มิลลิเมตร เกลี้ยง ไม่มีจานฐานดอก ก้านเกสรเพศเมียเรียวยาว 5-7 มิลลิเมตร ผล กว้าง 1-3 เซนติเมตร ยาว 1.5-3.5 เซนติเมตร สีเหลืองอมเขียว เมื่อแก่สีส้ม รูปกลมหรือรูปไข่ โคนแคบคล้ายเป็นก้าน มักออกเป็นคู่ แต่ไม่แตก มีเนื้อด้านใน มี 2 เมล็ด พบทั่วไปในภาคใต้ ในป่าที่ถูกแผ้วถาง ความสูง 700 เมตร พบบ้างบนเขาหินปูน

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไซมอน พินดา สิทธิสุนทร ก่องกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม – พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี